

—1941), *Mladika* (1940), *Dom in svet* (1941—1942), *Obisk* (1942—1943), *Slovenski dom* (1943: roman u nastavcima *Zemlja je zadihala*), *Tovariš* (1951, 1953), *Slovenski poročevalec* (1951), *Beseda* (1956), *Borec* (1957—1959), *Obzornik* (1958, 1959, 1961, 1962, 1965), *Nova obzorja* (1958, 1959, 1964), *Naši razgledi* (1958, 1960), *Ljudska pravica* (1958), *Soča* (1960), *Ljubljanski dnevnik* (1960—1961), *Delo* (1961—1963, 1965), *Večer* (1963). Urednik rubrike *Kulturni mozaik*, *Ljubljanskog dnevnika* (1960—1961), član redakcije *Knjižna polica* (1967), revije *Knjiga* (od 1968), urednik informativnih priloga *Cankarjeve založbe* u listu *Delo* (od 1970). Pozorišna grupa „Jelka“ izvela mu je dramu *Ubili so človeka* (1941).

BIBLIOGRAFIJA — *Bela kača*, slik., Lj 1944; *Lužiški Srbi*, monogr., Lj 1966. — *Prerade: Med pritlikavci in velikani*, po Sviftu, Lj 1942; *Novoletna noć*, dečja slik., Lj—Bg—Tokio 1968. — **Prevođi**: s nemačkog: B. i M. Grzimek: *Serengeti ne sme umreti*, Lj 1964; *Med afriškim živalmi*, Lj 1970; sa srpskohrv.: A. Šenoa: *Zlatarjevo zlato*, Lj 1943; M. Vrabec: *Moj otrok in film*, Lj 1968; s talijanskog: A. Mattoni: *Poznate živali?*, *Otroška enciklopedija živalstva*, Lj—Bg—Milano 1969.

LITERATURA — *F. Vodnik*: T. G., *Ubili so človeka*, *Slovenec*, 26. V 1941; *T. Potokar*: *Knjiga o Lužičkim Srbima*, *Vjesnik*, 2. IV 1966; *D. Željznov*: *Lužički Srbi*, Lj. dnevnik, 6. IV 1966; *B. Borko*: *Lužički Srbi*, *Delo*, 9. IV 1966; *M. Nowak-Njehorinski*: *Slowjenska kniha wo Serbach*, *Nowa doba*, *Budyšin*, 15. IV 1966; *I. Kreft*: *Lužički Srbi*, *Naši razgledi*, 23. IV 1966, 156—157; *J. Gregorič*: T. G., *Lužički Srbi*, *Nova rota XVIII*, 1966, 321—322; *Д. Жельзнов*: Четири значајне књиге Словенске матице, *Политика*, 24. IV 1966; *I. Gedrih*: *Lužički Srbi*, *Prosvetni delavec*, 5. V 1966; *F. Mětsk*: *Lužički Srbi*, *Rozhlad*, *Budyšin*, 1966, 187—188; *B. Pleše*: *Lužički Srbi*, *Školske novine*, 1. VII 1966; *Б. Русіовску*: Испрпно дело за Лујичките Срби, *Нова Македонија*, 10. X 1966; *J. K. Schiller*: *Lužički Srbi* (Lausitzer Sorben), *Beiträge zur sozialistischen Bildung und Erziehung im deutsch-sorbischen Gebiet*, *Budyšin*, 31. V 1967; *M. Kasper*: *Lužički Srbi* (Die Lausitzer Sorben), *Lětopis. Jahresschrift des Instituts für sorbische Volksforschung, Reihe B — Geschichte Nr. 15/2*, 1968, 246—247; *B. Borko*: T. G., *Lužički Srbi*, *Delo*, 21. I 1969; *N. Jeremić*: Dve značajne knjige, *Mostovi*, 1—4, 1970; *В. А. Моториц*—*К. К. Трофимович*: Словенский ученик про Лујичких сербів, *Словянске литературознаство и фолклористика*, Киев, 5, 1970, 102—105.

F. Dobrovoljc

GLAVANIĆ, Gašpar (Štikoprona, 4. I 1833 — 18. XII 1872). Zaređen je za sveštenika 1857. U početku bio je ceremonijar đurskog biskupa, zatim administrator na Vedošini. Odatle je prognan zbog zalaganja za „ilirski pravopis“. Pred smrt je bio u Orišanu (šopronska županija) župnik i prof. Učit. šk. Više godina uređivao je *Hrvatski kalendar*. Njegovi crkveni govori izašli su u *Kath. Lelkipasztorban*. Pisao je i pobožne pesme, od kojih su se neke pevale u narodu.

LITERATURA — *M. Meršić* (Miloradić): G. G., *Vienac* V, 2, 1873, 32.

M. Stefanović

GLAVAŠ, Andrija fra Radoslav Stariji (Drinovci, Hercegovina, 28. XI 1867 — Humac, 20. VII 1913). Pseudonimi: Philadelphus, Philaleter. Potiče iz imućne seljačke obitelji od oca Ante i majke Ive, rođ. Nuić. G. 1879. došao u franjevačko semenište na Široki Brijeg, 1883. stupio u franjev. red. Filozofiju i teologiju studirao u Rimu, Perudi i Innsbuku. G. 1890. zaređen je za svećenika. Prof. na franjev. gimn. na Širokom Brijegu (1890—1895), rektor i prof. na Franjev. teologiji u Mostaru (1895—1910). Vršio je dužnost tajnika Hercegovske franjev. provincije (1895—1898), savetnika (1901—1904), tajnika (1904) i generalnog vikara (1910) biskupa Paškala Buc-

njića. Govorio je latinski, talijanski i nemački. Pisao je crtice, prip., političke članke, istraživao religioznu i nacionalnu povest. Suradivao je u *Franjevačkom glasniku* (1895, 1897). Jedan je od osnivača *Hrvatske dioničke tiskare* u Mostaru (1898) i istoimenog društva. Supokretač je lista *Osvit* (1898) i suradnik (1898—1908), pokretač i prvi urednik *Kršćanske obitelji* (Mostar, 1900—1904), kasnije suradnik (do 1910). Pokrenuo je i uređivao *Knjižnicu „Kršćanske obitelji“* (1902—1903), sv. 1—5. Kao dobrotvor zaslužan je za osnivanje Hrvatskog potpornog društva u Mostaru (1902). U *Serafinskom perivoju* (1909) objavio je prevod s talijanskog.

BIBLIOGRAFIJA — *Spomenica pedesetgodšnjice Hercegovacke franjevačke redodržave*, Mostar 1897; *Život Isusa Krista*, Mostar 1900; *Malo više istine ili odgovor nepozvanim sudijama*, Mostar 1900; *Život i rad fra Rafe Barišića*, Mostar 1900; *Politika bosansko-hercegovackih franjevaca u prošlosti i sadašnjosti*, Mostar 1904; *O. Paškal Buconjić*, Mostar 1910.

LITERATURA — *n.*: *Spomenica pedesetgodšnjice Hercegovacke franjevačke redodržave* . . . , *Hrv. pravo*, 714, 1898, 3; *I. S(trukić)*: *Snomenica* . . . , *Franjev. glasnik XII*, 7, 1898, 106—108; *V. Obradov*: *Književno pismo (Život i rad fra Rafe Barišića . . .)*, *Kršćanska obitelj I*, 4, 1900, 71+80—81; *A.*: *Život Isusa Krista po evandelistima i odabranim katoličkim piscima*, *Hrv. straža*, 7, 1909, 342—343; *A.*: *Biskup mostarsko-duvanjski o. Paškal Buconjić 1834—1910*, *Sarajevski list*, 33, 293—295, 1910; *L. Petrović*: *Osvrt na o. R. G. Život Isusa Krista*, *Serafinski perivoj XXV*, 2—4, 1911; *A.*: *Fra R. G. (nekr.)*, *Hrvat*, 29, 1913, 3; *L. Petrović*: *Fra R. G. (nekr.)*, *Napredak*, kal., Sar. 1915, 272—275; *I. A. Miličević*: *Fra R. G.*, *Napredak*, Sar., IV, 12, 1929, 120—121.

A. Nikić

GLAVAŠ, Andrija fra Radoslav Mlađi (Drinovci, Hercegovina, 29. X 1909 — Zagreb, 27. V 1945). Pseudonimi i potpisi: A.B., A. Buerov, R. Andrejev, A.R. Buerov, R. G., i R. Glavaš, A. R. B., I. Glavaš. Otac Petar, majka Marija rođ. Marinović. O. šk. pohađao u Drinovcima, gimn. na Širokom Brijegu. U franjevački red stupio 1927. Bogosloviju studirao u Mostaru (1930—1932) i Lili (1932—1934), Fil. fak. u Zagrebu (1935—1938) gde je i doktorirao s disertacijom: *Jakša Čedomil, osnivač moderne hrvatske kritike*. Zaređen u Fonteneu (Francuska) 1933, bio kapelan na Šir. Brijegu (1934—1935), prof. franjev. gimn. (1938—1942) i načelnik u Min. pravosuđa i bogoštovlja u Zagrebu (1942—1945). Objavljivao je književne kritike, studije, prip. i pesme. Prve pesme objavio je pod pseudonimima A.B., *Robu ljubavi* i R. Andrejev, *Slutnja (Ruža, Šir. Brijeg*, 6, 1929, 9, 15—16). Člancima i kritikama iz domaće i strane književnosti surađuje u listovima i časopisima: *Ruža* (1929—30, 1932), *Hrvatska prosvjeta* (1930—1932, 1934, 1936—1938), *Luč* (1931—32), *Selo i grad* (1932, 1933), *Život (Zg, 1932)*, *Ratnički glasnik* (1933), *Franjevački vijesnik* (1935), *Stopama otaca*, alm. (Mostar 1935—1939), *Hrvatska smotra za književnost, umjetnost i društveni život* (1936—1940, 1944), *Hrvatska straža* (1936—1940), *Katolički tjednik* (1937), *Hrvatski narod* (1939, 1940, 1944), *Kalendar sv. Ante* (Sar. 1940), *Novine* (1945), *Spremnost* (1945).

BIBLIOGRAFIJA — *Jakša Čedomil osnivač moderne hrvatske kritike*, Zg 1942.

LITERATURA — *S. Šimić*: *Sitnozor nad veličinama*, *Savremenik XXVI*, 9, 1937, 325—331; *Z. Milković*: *Knjiga o modernoj hrvatskoj kritici (A. R. G., Jakša Čedomil)*, *Hrv. narod IV*, 557, 1942, 2; *T. Smerdel*: *Jakša Čedomil . . .*, *Nova Hrvatska II*, 296, 1942, 11; *J. Jurin*: *A. R. G., Jakša Čedomil . . .*, *Hrv. smotra XI*, 3/4, 1943, 298—300; *Lj. Maraković*: *Jakša Čedomil*, *Hrv. revija XVI*, 10, 1943, 567—569; *N. T.*: *Kulturni rad fra R. G.*, *Novi list*, Sar., III, 596, 1943, 4; *T. Zubac*: *Uloga fra R. G. u našim otadžbeničkim poduhvatima*,

Hrv. pravo, Mostar, II, 43, 1943, 12; *A. Haler*: Tko je subjektivist i relativist? Odgovor dru R. G., *Spremnost* III, 140, 1944, 6; *Isti*: O kritičkom radu Čedomila Jakše. Povodom izdanja njegovih „Prikaža i rasprava“ i monografije A. R.G., *Spremnost* III, 126, 1944, 9.

A. Nikić

GLAVIČIĆ, Branimir (Našice, 12. V 1926). Sin je Frana, pravnik, i Marije Faulveter, kućanice. O. šk. polazio u Slavon. Požezi i Zagrebu (1933—1937), klasičnu gimn. (1937—1945) i klasičnu filologiju na Fil. fak. (1954) u Zagrebu. Za vreme studija završio arhivsko-paleografski tečaj pri JAZU.

Od 1957. asistent pri Katedri za latinski jezik i rimsku knjiž. na Fil. fak. u Zadru, gde je doktorirao sa temom *Metričko zakoračenje u Homera* (1964). Od 1965. docent, a od 1970. izvanr. prof. za grčki jezik i književnost. Bavi se homeologijom, proučavanjem hrvatskih latinista i prevodenjem njihovih tekstova. Saradnja: *Radovi Fil. fak. u Zadru* (1959—1961, 1965—1970), *Prilozi za knjiž., jez., ist. i folklor* (1961), *Živa antika* (1962, 1966—1971), *Forum* (1967, 1968—1970, 1973), *Mogućnosti* (1967, 1974), *Zad. revija* (1968).

BIBLIOGRAFIJA — **Prevodi**: s grčkog: Hesiod: *Postanak bogova*; Homer: *Himne*, Sar. 1975; s latinskog: M. Marulić: *Davidijada* (Davidias), Zg 1974. — Potpuna bibliografija do 1970. u *Bibliografiji nastavnika i saradnika Fil. fak. u Zadru* (Zadar 1970, 65—66).

LITERATURA — **A.**: Novo osvjetljavanje Homerove pjesničke ličnosti (o disertaciji B. G.), *Narodni list*, 18. VII 1964; **Z. Šešelj**: (O prepevu prva dva pevanja Davidijade), *Latina et Graeca*, 2, Zg 1973 (u rubrici Časopisi).

N. Kolumbić

GLAVIČIĆ, Šimun (Šibenik, oko 1490 — vjerojatno Zadar, posle 1564). Bio je franjevac 3. reda, živio u samostanima ovog reda: na Galevcu pred Zadrom, u Prviću, Glavotoku na Krku i najviše u Zadru. Tu je bio u tri navrata provincijal dalmatinsko-istarske provincije između 1543—1562. Poslednji put spominje se u septembru 1564. u Zadru. Od njega je ostao glagoljski rukopis različita sadržaja u nauci nazvan *Glavičev zbornik*, pisan povremeno 1529—1557 (danas u Arhivu JAZU I a 25). Pretežni dio, na koji se odnosi piščev kolofon iz 1529, pisan je „na školji Galevci“ i među ostalim sadrži: *Regulu bratije ot kajanja tretoga reda svetoga Frančiska*, *Kuštacioni* (konstitucije) iste braće iz 1492, neke redovničke ritualne i poučne tekstove i 519 prvih osmeraca tradiranog *Plača blažene dive Marie*. Kasnije je u zborniku napisao dve kronike: *A sada pišu leta koliko je od počela svita* (u kojoj je i datiranje: *a sada teče 1557 na 5 marča to pisano bi*) i *Ovo sada pišu vremena mišoastna od Carigrada i od Bosne*. Veći dio njegova zbornika sadrži tekstove koji se nalaze u zbornicima Šimuna Klimantovića, ali kronike je sam dopunjavao. U literaturi (Ivančić) spominju se još neki danas nepoznati njegovi glagoljski rukopisi (*Zakon bravarski* za otok Cres i *Zakon porotnički*).

LITERATURA — **I. Kukuljević**: Pjesnici hrvatski XV veka, Zg 1856, 41—45 (publicirao odlomke iz *Plača*); **Isti**: Ljetopisi brata Š. G., Arkiv za povjesticu jugoslavensku IV, Zg 1857, 36—44 (s tekstom obe kronike); **S. Ivančić**: Povjestne

crte o samostanskom III redu sv. o. Franje, Zadar 1910, 133, 170—171, 252 (tekstovi manjih odlomaka iz zbornika u Prilozima 227—229); **I. Milčetić**: Hrv. glagoljska bibliografija, Starine, 33, 1911, 391—396; **R. Strohal**: Hrv. glagoljski književnik fra Š. G., Vienac III, 1912, 123; **Isti**: Hrv. glagoljska knjiga, Zg 1915, 51; **Isti**: Zbirka starih hrv. crkvenih pjesama, Zg 1916, 27 (tekst pjesme „Zdravo sveto bože telo“); **F. Fancev**: Plač blažene dive Marije, Građa XIII, 1938, 133—212 (tekst *Plača* dopunjen Klimantovićevim u Kukuljevićevu prepisu); **V. Štefanić**: Glagoljski rukopisi JAZU II, Zg 1970, 35—39; **N. Kolumbić**: Postanak i razvoj hrvatske Srednjovekovne pasionske poezije i drame (dok. disertacija, rkp.), Zadar 1964, 59.

V. Štefanić

GLAVINIĆ, Franjo (Kanfanar, Istra, 1585 — Trsat, 6. XII 1652). Poreklom iz glamočkoga kraja u Bosni. Kršteno ime Ivan zamenio redovničkim Franjo. U desetoj godini nalazio se u trsatskom samostanu, kasnije stupio u franjevački red. Posle školovanja na Trsatu u Italiji stekao doktorat teologije. Neko vreme bio je nastojnik samostana i u tri navrata biran za starešinu franjev. bosansko-hrvatske provincije na Trsatu (1610—1613, 1616—1619, 1619—1622). Na crkvenom sinodu u Bribiru (1621) G. je izabran da rukovodi revizijom i štampanjem glagoljskih knjiga. G. 1626. je sudelovao na franjevačkom zboru u Italiji, zatim posetio Španjolsku. Potom je neko vreme bio u samostanu sv. Leonarda kod Samobora, gvardijan u Trsatu (1628—1639, 1641—1650), i u međuvremenu nastojnik u Sv. Gori kod Gorice. G. 1649. imenovan je biskupom senjskim i modruškim, ali se čina nije primio. U trsatskom samostanu čuva se njegov portret. Hrvatska dela štampao je latinicom, a pisao čakavštinom sa štokavskim i crkvenoslavenskim elementima. Pisao je i na latinskom i talijanskom jeziku. U prvoj latinskoj knjizi *Manus Christi amoris* (1625) nalazi se i hrv. pesma *Knjiga kupcu govori*.

BIBLIOGRAFIJA — *Manus Christi Amoris*, Venetiis 1625; *Četiri posljednja človička*, u Bnetcih 1628; *Cvitić svetih, to yezit sivot svetih od kih rimska czikva čini szpominak*, Venetiis 1628, u Mlecih 1657, 1702; *Svitić dusse virne*, u Bnetcih 1632, 1685; *Confessionario Cattolico*, Udine 1642 (ili 1648); *Historia Tersattana*, Udine 1648; *Origine della Provincia Bosna-Croatia*, Udine 1648, 1691; *Raj dusse*, Padova 1660.

LITERATURA — **I. Belostenec**: *Gazophylacium* II, Zagrabiae 1740, 22; **D. Farlati**: *Illyricum sacrum* IV, Venetiis 1759, 138—139; **P. C.**: *Biografia del padre F. Glavinich istriano*, L'Istria, 24—25, 1846; + + +: *Životopis* F. G., *Zora dalmatinska*, 24, 1846; **I. Kukuljević Sakcinski**: *Bibliografija hrvatska* I, Zg 1860, 45; **P. J. Šafařík**: *Geschichte der südslawischen Literaturen II — Geschichte der illirischen und kroatischen Literatur*, Prag 1865, 23, 241—242, 243, 247, 250; **I. Kukuljević Sakcinski**: *F. G.*, *Književnici u Hrvatah s ove strane Velebita živivši u prvoj polovini XVII veka*, Arkiv za povjesticu jugoslavensku IX, Zg 1868, 265—273; **S. Ljubić**: *Ogledalo književne poviesti jugoslavjanske* II, Rijeka 1869, 447; **J. Janković**: *Nekoji znameniti Franjevci*, *Izvešće Kralj. velike gimnazije na Rijeci za školsku godinu 1885/86*; **E. Fermann**: *Listovi o izdanju glagoljskih crkvenih knjiga i o drugih književnih poslovih u Hrvatskoj od g. 1620—1648*, *Starine JAZU XXIV*, 1891, 1—40; **F. Rački**: *O. F. G.*, *Vienac pouci i zabavi XXIV*, 1, 1892, 6—10; **k.**: *O. F. G.*, *franjevac*, *Pučki prijatelj XXV*, 6, 2, 1924; **A.**: *O. F. G.*, *franjevac*, *Pučki prijatelj XXV*, 6, 1924, 2; **R. Rogošić**: *Književni rad hrvatskih franjevaca do XIX vijeka*, *Nova revija* V, 3—4, 1926; **II. Појосић**: *Франјевци у нашој књижевности, науци и уметности*, СКГ XX, 1927; **M. Mašić**: *F. G. i grad Rijeka*, *Novi list*, 82, 1932; **x. x. x.**: *Glas ispod plješevičkog sv. Lenarda*, *Djelo časnog brata o. G.*, *Jutarnji list*, 8230, 1934, 10; **M. Breyer**: *Iz stare hrvatske književnosti u Istri*, *Jadranski kalendar*, 1935, 152—156; **V. Lozovina**: *Dalmacija u hrvatskoj književnosti*, Zg 1936, 21, 182—183; **L. Kameralato**: *Život i rad o. F. G.*, *Hrv. straža XII*, 68, 1940, 4; **J. Jakac**: *F. G.*, *Narodna prosvjeta*, 3, 1941; **M. Breyer**: *O književnom radu Istranina Fr. G.*, *Alma mater croatica*, 1/4, 1942; **J. Рагоњић**: *Школама и школе римске курије у Истрији и*

LEKSIKON
PISACA
JUGOSLAVIJE

II

Đ—J

MATICA SRPSKA

1979